

Авторка статті:

Вікторія ТОЛОЧКО,

магістр

ОП Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Наукова керівниця:

Надія ПАВЛИК,

докторка педагогічних наук, доцентка,

професорка кафедри соціальних технологій

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ ЯК НАПРЯМ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Людина, її здоров'я та життя є найвищими суспільними цінностями держави. Для формування здорового способу життя впроваджуються певні кроки щодо збереження та зміцнення здоров'я її громадян, зокрема такі як валеологічна освіта, соціальна профілактика та державна підтримка соціально вразливих верств населення. Особливе місце тут належить соціальній роботі. Одним із важливих напрямів соціального виховання молодого покоління країни є формування здорового способу життя та профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі. Така робота має бути науково обґрунтованою і спрямованою на усвідомлення молоддю цінності власного і громадського здоров'я як ресурсу життя окремої людини, так і країни в цілому. А також – створення умов щодо запобігання небезпечної поведінки, вироблення умінь та навичок здорового способу життя тощо, впровадження ефективних методик роботи в молодіжному середовищі та відповідної підготовки спеціалістів, які працюють з молоддю [1, с. 6].

Основною формою соціальної роботи з молоддю стосовно здорового способу життя є інформаційно-просвітницька діяльність, яка передбачає такі види активності:

- вулична профілактична робота з метою пропаганди здорового способу життя серед підлітків та молоді;
- профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі;
- проведення лекцій і тренінгів для дітей та підлітків на тему пропаганди здорового способу життя;
- розробка та друкування інформаційних матеріалів профілактичної спрямованості;
- робота з кризовими категоріями молоді;
- залучення дітей та молоді до профілактичної роботи щодо запобігання вживанню наркотичних речовин;
- організація роботи ресурсного центру з питань пропаганди здорового способу життя [2].

Зниження рівня здоров'я молодих людей обумовлюється як конкретними причинами (спадковістю, способом життя, незадовільною профілактичною роботою та медичною допомогою, забрудненням атмосферного повітря, низькою якістю продуктів харчування та питної води, несприятливими умовами у сім'ї тощо), так і більш загальними (кризисними явищами в економіці, зниженням матеріального добробуту, соціальною нестабільністю). Досвід розвинених країн світу з упровадження широкомасштабних профілактичних програм, спрямованих на зменшення впливу факторів ризику виникнення соціально обумовлених хвороб (хвороб цивілізації), показує, що провідною серед них є зміна способу життя [4].

Головна мета в роботі з молоддю – соціальна профілактика здорового способу життя, метою якої є підвищення його якості, збереження та зміцнення їх здоров'я, яке Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) розглядається як гармонійне поєднання фізичного, психічного та соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороби або фізичних вад [3, с. 3].

Стратегія профілактики здорового способу життя в соціальній роботі має два види:

1. Стратегія попередження та подолання (недопущення та усунення негативного явища, проблеми, їх ризиків та наслідків). Проблема чи явище визнаються однозначно негативними і неприпустимими; профілактика спрямована на їх недопущення.

2. Стратегія нормалізації (обмеження ризику, негативного впливу проблеми чи явища). Негативне явище, проблема визнаються небажаними, але припустимими (принаймні частково, за певних обставин); профілактика спрямовується на недопущення (обмеження) їх негативних наслідків [3, с. 8].

До основних методів соціальної роботи з формування здорового способу життя відносяться:

- лекції (поширення знань з приводу тієї чи іншої проблеми серед досвідченої, підготовленої аудиторії, що позитивно ставиться до профілактичної роботи. проводити лекції можна починаючи зі старшого підліткового віку);
- бесіда (формування переконань щодо проблеми при роботі з групами, в яких існують різні точки зору щодо проблеми);
- диспут, дискусія (підвищення активності й формування переконань);
- рольова гра (допомагає розв'язати поставлені задачі за допомогою моделювання відповідних ситуацій);
- тренінг (формування навичок та застосування їх на практиці);
- засоби масової інформації (ЗМІ) (привернення уваги до проблеми, формування певної суспільної думки);
- соціальна реклама (привернення уваги до проблеми, а також як допоміжне джерело впливу разом з інформаційними методами).

Отже, основу соціальної роботи з молоддю складає інформаційно-просвітницька діяльність, яка покликана формувати у молоді знання про її здоров'я, про те як його можна захистити та зберегти. Перевага профілактичного методу полягає у можливості уникнути імовірних проблем зі здоров'ям у молодого покоління та покликана сформувати культуру здорового суспільства.

Використана література

1. Андріюченко Т., Вакуленко О., Волков В. *Формування здорового способу життя*: [навч. метод. рек.]. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2018. 100 с.
2. Вакуленко О., Жаліло Л., Комарова Н. *Позитивний досвід діяльності з формування здорового способу життя*. URL: <http://www.health.gov.ua/Publ/conf.nsf/0%20/b993ce66e72733f3c2256ddc003bfd53?OpenDocument>
3. Журавель Т. В. *Соціальна профілактика як напрям соціально-педагогічної діяльності*: Київ: Академвидав, 2013. 312 с.; С. 85-101.
4. Селезньова О. О. *Здоров'я молоді та формування здорового способу життя*. Народна osvita. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2513